

UCHWAŁA ZAWIERAJACA OPINIĘ I OCENĘ
DOROBKU NAUKOWEGO, DYDAKTYCZNEGO I ORGANIZACYJNEGO
DR N. PRZYRODNICZYCH BOŻENY BĄDZYŃSKIEJ
ADIUNKTA W ZAKŁADZIE FIZJOLOGII NEREK I PŁYNÓWUSTROJOWYCH
INSTYTUTU MEDYCyny DOŚWIADCZALNEJ I KLINICZNEJ
im. M.MOSSAKOWSKIEGO, PAN
W WARSZAWIE

Ocena dokonana w dniu 1 lutego 2013 r. przez Komisję Habilitacyjną powołaną przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w dniu 12 listopada 2012 r. w sprawie przeprowadzenia przewodu habilitacyjnego, wszczętego w dniu 27 września 2012 r.

Komisja Habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. dr hab. med. Krzysztof Narkiewicz
Sekretarz: Dr hab. n. med. Elżbieta Salińska
Recenzenci: Prof. dr hab. med. Danuta Czarnecka
Prof. dr hab. med. Andrzej Tykarski
Dr hab. med. Maciej Jankowski
Członkowie Komisji: Prof. dr hab. med. Ewa Szczepańska-Sadowska
Prof. dr hab. med. Jolanta Małyszko

Po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej oraz zawodowej dr n. med. Bożeny Bądryńskiej oraz opiniami Recenzentów:

Prof. dr hab. med. Danuta Czarnecka

I Klinika Kardiologii i Nadciśnienia Tętniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie

Prof. dr hab. med. Andrzej Tykarski

Katedra i Klinika Hipertensjologii, Angiologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Dr hab. med. Maciej Jankowski

Zespół Kliniczno-Badawczy Molekularnej i Komórkowej Nefrologii, Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M.Mossakowskiego PAN w Warszawie

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z dokumentacją oraz nadesłanymi recenzjami przedstawia opinię dotyczącą osiągnięcia naukowego będącego przedmiotem rozprawy habilitacyjnej, dorobku naukowego, oraz innych osiągnięć.

INFORMACJE OGÓLE - PRZEBIEG DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ I NAUKOWEJ

Dr n. przyr. Bożena Bądyńska uzyskała dyplom magistra biologii w 1985 roku na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, broniąc pracy magisterskiej pt. "Sezonowe zmiany poziomu kortyzolu i lizozymu w surowicy i neutrofilii i w krwi kłaczki żrebnych i jałowych rasy angielskiej" wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. Janusza Gilla w Zakładzie Fizjologii Zwierząt Kręgowych Instytutu Zoologii Uniwersytetu Warszawskiego. Następnie została zatrudniona w 1985 roku na stanowisku asystenta, a następnie starszego asystenta w Zakładzie Fizjologii Stosowanej Instytutu-Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w Warszawie w Pracowni Fizjologii Nerek i Płynów Ustrojowych kierowanej przez, prof. dr hab. med. Janusza Sadowskiego. W 1989 roku obroniła pracę doktorską pt. "Mechanizm przedsionkowego peptydu natriuretycznego (ANP) na wydalanie sodu i wody przez nerkę szczura", której promotorem był prof. dr hab. med. Janusz Sadowski, uzyskując stopień doktora nauk przyrodniczych.

Od roku 2001 zatrudniona jest na stanowisku adiunkta Zakład Fizjologii Nerek i Płynów Ustrojowych IMDiK im. Mirosława Mossakowskiego PAN, kierowanym obecnie przez dr hab. Elżbietę Kompanowską-Jeziorską, prof. IMDiK PAN.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Dorobek naukowy habilitantki obejmuje łącznie 23 pozycje bibliograficzne z czego 18 to prace oryginalne oraz 5 prac poglądowych (3 polskojęzyczne i 2 anglojęzyczne). W 10 z tych prac dr Bądyńska jest pierwszym autorem. Ponadto do dorobku habilitantki zaliczy należy 17 doniesień zjazdowych, z czego 6 zostało opublikowanych w czasopiśmie z listy filadelfijskiej. Sumaryczny współczynnik oddziaływania (IF) prac według listy JCR, liczony zgodnie z rokiem opublikowania wynosi 50.594, a łącznie z publikacjami zamieszczonymi w suplementach czasopism wartość współczynnika wynosi 57.691. Liczba cytowań według bazy Web of Science bez autocytoowań wynosi 136, a Index Hirscha 9.

Habilitantka brała udział w zakończonych już grantach KBN (w 3 była wykonawcą), oraz aktualnie realizuje granty NCN (w jednym jest głównym wykonawcą, w 2 pozostałych wykonawcą). Wyniki swoich badań dr B. Bączyńska przedstawiała także na zjazdach krajowych i zagranicznych.

Dr hab. Maciej Jankowski zauważa: „*W oparciu o analizę bibliometryczną przedstawioną w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego można stwierdzić, że przytłaczająca cześć dorobku publikacyjnego dr Bożeny Bączyńskiej powstała po doktoracie chociaż sama Habilitantka nie przedstawia swego dorobku naukowego z podziałem na okres przed uzyskaniem i po uzyskaniu stopnia doktora nauk przyrodniczych.*

„*Dorobek ten można uznać za wartościowy pod względem jakościowym o czym dobitnie świadczy sumaryczna wartość współczynnika oddziaływania (...) Zarówno liczba publikacji Habilitantki, jak też liczba cytowań tych prac w późniejszej literaturze naukowej określana parametrem scjentometrycznym jakim jest indeks Hirscha, który wynosi 9, niezbicie świadczą o istotnym oddziaływaniu dorobku naukowego Habilitantki na międzynarodowe środowisko naukowe*”.

Prof. Andrzej Tykarski pisze: „*Publikacje autorstwa dr Bożeny Bączyńskiej, które nie weszły w skład ocenianego wcześniej cyklu (wchodzącego w skład rozprawy habilitacyjnej) również prezentują wysoki poziom naukowy i zostały w większości opublikowane w prestiżowych czasopismach medycznych*”.

Prof. Danuta Czarnecka podkreśla: „*Znaczna część prac ukazała się w czasopismach o istotnym znaczeniu dla nauk medycznych (...)*”.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego są wyniki badań wchodzące w skład zwartego tematycznie cyklu pięciu prac opublikowanych w latach 2004 – 2012, dotyczących roli czynników wazoaktywnych w regulacji funkcji homeostatycznej kory i rdzenia nerkowego w warunkach eksperymentalnych i znaczenia tych czynników w regulacji ciśnienia tętniczego. Wszystkie te prace ukazały się w czasopismach z listy filadelfijskiej, a łączny współczynnik oddziaływania tych czasopism wynosi 17.452. Jak podkreślają recenzenci we wszystkich tych pracach Habilitantka jest pierwszym autorem. Habilitantka postawiła sobie za cel określenie roli tlenu azotu, prostaglandyny E2, bradykininy, a także acetylocholino w regulacji krążenia wewnątrznerkowego, w szczególności uwzględniając osobno ukrwienie kory i rdzenia nerki. Miało to na celu zbadanie zmian zachodzących w

różnych sytuacjach ukrwienia rdzenia, a w szczególności ocenę, czy wzrost przepływu krwi przez rdzeń przy niezmiennym ukrwieniu kory nerek spowoduje obniżenie ciśnienia tętniczego krwi u zwierząt z doświadczalnym nadciśnieniem tętniczym.

Wszyscy Recenzenci są zgodni co do ważności podejmowanego przez habilitanta tematu i jego spójności.

Prof. Andrzej Tykarski podkreśla: „*Przedstawione 5 prac oryginalnych pozwoliło na wyciągnięcie szeregu interesujących wniosków*”. „*Prace te zostały dobrane trafnie i stanowią spójną całość tematyczną. (...) Na szczególne uznanie zasługują wyrafinowane metody badawcze polegające na podawaniu substancji wazoaktywnych na różnej drodze bezpośrednio do nerki, wybiórczo do tętnicy nerkowej oraz tkanki śródmiąższowej kory lub rdzenia*”. Podsumowując to osiągnięcie naukowe Prof. A. Tykarski podkreślił, iż „*najistotniejszy wniosek omawianego cyklu prac to stwierdzenie, że podwyższenie ukrwienia rdzenia za pomocą ocenianych substancji wazodilatacyjnych nie prowadzi do nagłego efektu obniżenia ciśnienia tętniczego krwi, co nie wyklucza potencjalnej roli rdzenia nerki w długoterminowej kontroli ciśnienia krwi na zasadzie mechanizmu „natriurezy nadciśnieniowej*”

Dr hab. Maciej Jankowski podkreślił istotne implikacje kliniczne i nowatorstwo wykonanych badań. Wskazał również nowoczesny warsztat pracy zastosowany przez habilitantkę oraz jej zdolność do konstruktywnej analizy otrzymanych wyników pisząc: „*Zdobyte doświadczenie badawcze pozwoliło Habilitantce realizować się naukowo w nowo obranym przez siebie kierunku badań, który dotyczył regulacji hemodynamiki nerkowej ze szczególnym uwzględnieniem wewnątrznerkowej redystrybucji krwi. Kierunek tych badań wkrótce stał się wiodącym dla dr Bożeny Bądryńskiej, która z powodzeniem wykorzystywała w swojej pracy metodę laserowej przepływometrii dopplerowskiej (LDF), pozwalającej na ciągły i jednoczesny pomiar zmian wielkości przepływu krwi przez korę i rdzeń nerki u znieczulonych szczurów*”. Zwraca również uwagę że: „*Przenikliwy zmysł badacza Habilitantki ujawnił się w prowadzonej przez nią dyskusji otrzymanych wyników. (...) W pracach tych w pełni ujawnił się kunszt badawczy dr Bożeny Bądryńskiej a zakres przeprowadzonych doświadczeń budzi nieukrywany szacunek badawczy*”. Stwierdza również: „*Przedstawiony w pięciu publikacjach zakres prac doświadczalnych niezbicie wskazuje na umiejętność Habilitantki stawiania, rozwijania i rozwiązywania problemów badawczych*”.

Prof. Danuta Czarnecka przyłącza się do tych opinii pisząc: „*Na podkreślenie zasługuje wykorzystywanie przez Kandydatkę nowoczesnych metod badania*”. Ponadto dodaje: „*Uzyskane jednoznacznie negatywne wyniki prawdopodobnie spowodują zarzucenie hipotezy, że hiperperfuzja rdzenia może w krótkim czasie obniżyć ciśnienie krwi. Podsumowując habilitantka podjęła się bardzo trudnego zadania wielokierunkowej oceny wpływu wazorelaksantów na krążenie nerkowe. Opracowanie to wymagało ogromnego nakładu pracy i zostało wykonane z ogromną starannością. Pracę oceniam bardzo pozytywnie a wyniki badań jako wnoszące istotne wartości poznawcze*”.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Macierzysty Instytut (IMDiK PAN) nie prowadzi regularnych zajęć dydaktycznych, niemniej jednak w zgodnej opinii recenzentów na podkreślenie zasługuje działalność dr Bożeny Bączyńskiej polegająca na nauczaniu studentów Studium Doktoranckiego wykonujących badania w zakładzie Fizjologii Nerek i Płynów ustrojowych IMDiK im. M. Mossakowskiego PAN, bardzo złożonej i trudnej metodyki badań doświadczalnych, obejmującej m.in. zabiegi chirurgiczne i mikrochirurgiczne na zwierzętach doświadczalnych, których opanowanie wymaga około roku pracy.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Za pracę naukową dr Bożena Bączyńska została wyróżniona szeregiem nagród:

1. Nagroda zespołowa Wydziału Nauk Medycznych PAN za badania doświadczalne korowo brodawkowego gradientu stężeń elektrolitów w śródmiąższu nerki. Warszawa, 1991
2. Zespołowa Nagroda Naukowa Wydziału Nauk Medycznych PAN za cykl prac dotyczących roli wewnątrznerkowego krążenia krwi. Warszawa, 2001
3. Zespołowa Nagroda Naukowa im. Jędrzeja Śniadeckiego za cykl prac pt. „Mechanizmy fizjologicznej regulacji hipertonii osmotycznej rdzenia nerki i wewnątrznerkowego krążenia krwi”. Warszawa, 2006.
4. Medal im. Profesora Mirosława J. Mossakowskiego za wieloletnią pracę w Instytucie i wkład w jego rozwój przyznany przez Dyrektora IMDiK PAN, Warszawa, 2007
5. Nagroda Dyrektora IMDiK PAN za współautorstwo publikacji Renal hemodynamics responses to intrarenal infusion of acetylcholine: comparison with effects of PGE2 and NO donor. *Kidney Internat* 2006. Warszawa, 2008

6. Nagroda Dyrektora IMDiK PAN za publikację: Differential action of bradykinin on intrarenal regional perfusion in the rat: waning effect in the cortex and major impact in the medulla. J Physiol 2009. Warszawa, 2010

WNIOSEK KOŃCOWY

We wnioskach końcowych wszyscy Recenzenci są zgodni co do wysokiej wartości dotychczasowych osiągnięć habilitanta i z pełnym przekonaniem wnioskuje o dopuszczenie Habilitantki do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Podsumowując całokształt działalności dr n. przyr. Bożeny Bądryńskiej dr hab. M. Jankowski pisze: *„Stwierdzam, że legitymuje się Ona osiągnięciami w pracy naukowej, które stanowią znaczący wkład w rozwój fizjologii integracyjnej. W okresie od uzyskania stopnia naukowego doktora znacząco powiększyła swój dorobek naukowy konsekwentnie rozwijając nowe tematy badawcze. Wykazuje się istotną aktywnością naukową włączając się w aktualne i ważne z poznawczego i klinicznego punktu widzenia kierunki badawcze oraz rozwijając umiejętności pracy zespołowej.*

Prof A. Tykarski podsumowując dorobek i osiągnięcie naukowe stwierdza, że *„przedstawione prace stanowiące podstawę do otwarcia przewodu habilitacyjnego są wartościowymi pozycjami o dużym znaczeniu poznawczym, stanowią spójną całość tematyczną, zawierają istotne elementy nowości naukowej, przydatne jednocześnie w praktyce klinicznej i stanowi znaczny wkład autora w rozwój fizjologii nerek, homeostazy ustroju i hipertensjologii. Spełniają zatem kryteria stawiane osiągnięciom na stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych”.*

Prof D. Czarnecka z pełnym przekonaniem stwierdza, *„że zarówno dorobek naukowy, cykl prac stanowiący rozprawę habilitacyjną jak również zakres i jakość działalności dydaktycznej w pełni uzasadniają wniosek” o nadanie dr B. Bądryńskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego*

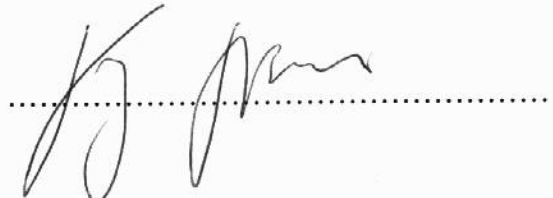
Po zapoznaniu się z otrzymanymi materiałami oraz opiniami recenzentów członkowie Komisji Habilitacyjnej stwierdzają, że dr n. przyrodniczych Bożena Bądryńska spełniła kolejny warunek realizacji przewodu habilitacyjnego, określony w ustawie o stopniach i tytułach naukowych, jakim jest pozytywna ocena jej dotychczasowego dorobku naukowego i przedłożonego do recenzji cyklu publikacji.

Członkowie Komisji Habilitacyjnej przedstawiają podjętą w głosowaniu jawnym uchwałę o skierowaniu do Rady Naukowej Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M.Mossakowskiego PAN w Warszawie wniosku o nadanie dr n. przyrodniczych Bożenie Bądryńskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych.

Warszawa, dn.....

Przewodniczący Komisji

Prof. dr hab. med. Krzysztof Narkiewicz

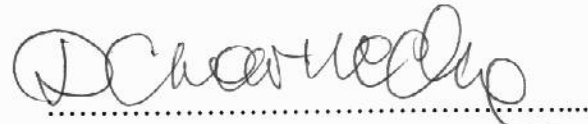
Sekretarz Komisji

Dr hab. n. med. Elżbieta Salińska

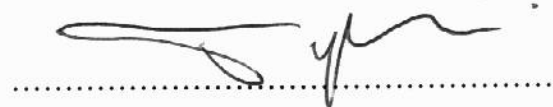

Recenzenci:

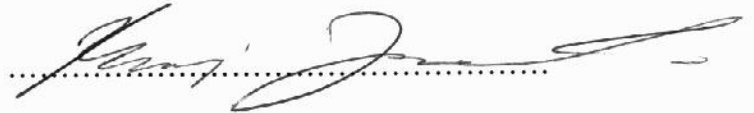
Prof. dr hab. med. Danuta Czarnecka

Prof. dr hab. med. Andrzej Tykarski

Dr hab. med. Maciej Jankowski

Członkowie Komisji:

Prof. dr hab. med. Ewa Szczepańska-Sadowska

Prof. dr hab. med. Jolanta Małyszko

.....